

DENÍK DĚTSKÉ SCÉNY

4

Fabrika

ÚTERÝ 16. 6. 2026
SVITAVY

NAHLÉDLI JSEME DO...

ÚVODNÍK...

„Nechceš napsat úvodník? Ještě máme jedno volné místo,“ pronesl Pepa s šibalským úsměvem a jiskrou v oku. Tak jistě, proč by ne, napsat něco do Deníku Dětské scény se nepoštěstí každý den. S nejistotou jsem pozorovala celé odpoledne myšlenky, které mi střídavě kroužily hlavou a vytvářely pnutí v šíji. O čem jiném psát než o STRESU? Jenže o kterém? O tom, který přepadne účastníka na jevišti? O elektrizujícím pocitu nejistoty organizátorů? O vteřinách před uzávěrkou každého čísla? O napětí, které ovládne a podmaní si lektora i učitele před, při a ve vzácných případech i po představení?

Dívám se na děti, mladé lidi a obdivuji, kolik práce za každým představením je. Myslím na ty, kteří děti vedou, vybírají směr a nesou zodpovědnost za celý proces tvorby představení i jeho závěrečnou podobu. Na těch pár minut těsně před. Na ty nekonečné okamžiky, než se naplní sál. Na nesmírnou důvěru, kterou ke svým svěřencům mají a s jakou je vypouští na prkna, která znamenají svět. Vzpomínám sama na sebe, když říkám souboru: „Máme 10 minut, pak pouštíme do sálu.“ V těch vteřinách sleduji klima, naději, zoufalství, nejistotu, strach, vzrušení i radost. Uvnitř mě se v tu samou chvíli chvěje celý svět. Otřásá se v základech. Panika mi sevře hlavu - opravdu jsem udělala vše, co šlo? Dýchám, dívám se. Moje vlastní obavy je nedostanou. Svolávám kroužek. Sleduji tváře, chytám svou bouři do hrsti a všichni společně upustíme páru ve společném třaskavém rytmickém pohybu s intenzitou slona tančícího na střeše budovy Národního muzea. Hledám známky úsměvů a likviduji známky pnutí pro těch posledních pár minut. Teď totiž jde o všechno. O jejich přítomnost, jejich naladění, jejich důvěru v celý tvůrčí proces, představení i ve vedení. Teď a tady se zapíná, jak to celé dopadne. Měsíce práce, péče, hraní si a objevování mohou zmizet - tréma a stres udělají své.

Když se spolu na těch pár minut před zastavíme - budeme spolu. Děti budou na jevišti spolu. A divák? Ten to zažije s nimi. Radost z toho, že můžou ukázat, na čem pracují a co je baví.

Sál Dětské scény je otevřen. Usedám do hlediště a těším se, kolik radosti uvidím. Díky lektorům a učitelům, bez vás by to nešlo. Držím palce.

Tereza Paidarová Petříková (TPP)

... DO SEMINÁŘE C / JAK NA DIVADLO S DĚTMI

Seminář C aneb Jak na divadlo s dětmi - od tématu k akci se zaměřuje na základy divadelní tvorby s dětmi a mládeží. Mezi seminaristy jsou studenti středních pedagogických škol se zaměřením na předškolní a mimoškolní pedagogiku, studenti pedagogického lycea a studenti vysokých škol se zaměřením na učitelství 1. stupně. Specifikem semináře C je jeho rozrůzněnost. Každý den se totiž seminaristé setkávají s jiným lektorem.

Během pondělí se seminaristé věnovali práci na inscenaci bez stresu. Pracovali s obrazovým materiálem, který postupně seskupili na základě zadání od lektora Ondřeje Kohouta. Následně si měli stoupnout ke skupině obrázků, která s nimi nejvíce rezonuje. Všechny obrázky spojoval člověk. Takto utvořené skupiny seminaristů si pak měly říct, jaké emoce a asociace je na základě obrázků napadají. První skupinu charakterizovala myšlenka formování osobnosti a vývoj zájmů s věkem. Ve druhé skupině to byla významnost komfortu, maska nebo soukromí. Poslední třetí skupina našla myšlenku formování skrz lidi, komunikaci mezi lidmi a předávání a přijímání lásky od lidí.

Následovalo další zadání. Vytvořit zvukovo-hlasovou skladbu k těmto obrázkům a vzniklým asociacím. Dále měli seminaristé vytvořit instalaci nebo soubor artefaktů, které z jejich témat vycházejí nebo je nějak ilustrují. V ten moment se naplno projevila hravost a nadšení z tvorby. Orffovy nástroje měly veliký úspěch. A radost přinesl i zdánlivě obyčejný pečíci papír.

Skupina, která se zabývala formováním zájmů, přetavila tuto myšlenku do instalace na schodech. Čtyři herečky sedly pod sebou na schodišti Fabriky a představovaly vývoj jedné postavy od dětských let až po stáří. Každý věk zdůvodňoval své zájmy a vymezoval se buď proti, nebo dál rozvíjel zájmy předchozí.

Skupina zabývající se tématem masky a nahosti představila tvar, v němž měla každá z hereček vlastnoručně vyrobenou bytost z pečíciho papíru. Loutky se tu potkávaly s herečkami a představovaly vlastnosti nebo skutečnosti, kterých se chtěla hlavní postava zbavit. Před divákem se objevil obraz ženy prohlašující, že se cítí naze. Postupně se odhazovala traumata, DISKOMFORT, tajemství, a nakonec zmizela i maska.

Poslední skupina nám ukázala projev lásky a soužití při rodinném focení.

Během přestávky seminaristky oceňovaly nový pohled na dramaťák, různost přístupů a inspiraci aktivitami, které je možné zařazovat do výuky i mimo dramatickou výchovu.

Na podrobnosti organizace jsme se ptali lektorky Kateřiny Žarníkové, která do semináře zvala jednotlivé lektory. Letos jste při organizaci seminářů zvolili novou formu semináře C. Každý den se seminaristé setkávají s jiným lektorem. Jaký byl váš záměr?

Hlavní myšlenka byla nabídnout různorodou škálu přístupů k tomu, jak tvořit divadlo s dětmi a mládeží. Představit účastníkům lektory, kteří jsou teď aktuální, mladí a mohou seminaristům nabídnout svěží vhléd do dramatické výchovy. Pro mě je důležité to, že mohou udávat novou věc v přemýšlení, jak divadlo s dětmi tvořit.

Máte spojující téma?

Naše spojující téma je STRES. Řekli jsme si, že budeme ladit s Deníkem Dětské scény. Zároveň je to dost obecné téma, takže k tomu stejně nakonec každý přistoupil úplně jinak. Já jsem měla úvod semináře, který byl o emocích a jejich barvách. Josef Pekárek nabídl těžké téma odsunu Židů do transportu s využitím struktury pohádky O perníkové chaloupce. Ondřej Kohout si vzal téma, jak vytvořit inscenaci bez stresu. A Alžběta Rajchlová bude mít práci se stresem, ale i kontrasty - stres, relaxace a klid.

Jak dlouho vám trvala příprava?

Sešli jsme se dvakrát. Jednou jsme si jenom řekli, jak si celý formát představujeme. Hledali jsme společné téma a jak celý seminář pojmut technicky. Každý z lektorů má jen čtyři hodiny na celou svoji práci. Takže je zajímavý i TĚLA na lektora, protože musí ukázat šířku svého přístupu ve velmi krátkém čase. Zamýšleli jsme se také nad skladbou účastníků, pro které seminář tvoříme. Při druhém setkání jsme si spíš obecně říkali, jaký přístup můžeme nabídnout.

Dá se při tomto formátu semináře přemýšlet o tom, jaký bude výsledek, který by se měl v závěru přehlídky prezentovat?

Teď není cílem hledat tvar, který vznikne, protože v tomhle formátu to asi není reálné. Hned ten první den jsem řešila, jaké nevýhody přináší, když je workshop seskládaný z náhledů. Je to takové otevření okna a zase zavření, protože nenabízí hlubší práci.

NAPJATĚ zaznamenávala
Markéta Somolová

NA SLOVIČKO S...

... KATEŘINOU ŽARNIKOV,
LEKTORKOU SEMINÁŘE C**Co vnímáte na roli lektora jako nejvíce stresující okamžik a proč?**

Pro mě jsou poslední dobou hodně stresující okamžiky před samotnou přípravou na workshop. Takové to, jak vám v hlavě občas zazní: „Už se to blíží. Měl/měla by ses na přípravu soustředit,“ ale přitom máte spoustu jiných povinností, které je potřeba udělat, a přemýšlení o workshopu je spíš útržkovité.

Jaký rituál či talisman používáte proti stresu v osobním nebo profesním životě?

V lektorském životě mi pomáhá věci zkrátka dělat, jít do akce. A taky vědomí, že opravdu o nic zásadního nejde, pokud něco nevyjde podle mých/něčích představ. V osobním životě mi ke klidu pomáhá, když můžu být chvíli sama. A třeba šít, nebo uklízet, nebo prostě nedělat nic.

Jaká představení či knihy, se kterými jste se potkala v uplynulém roce, byste doporučila?

Díky knize Lucie Hášové Truhelkové *Vlaky* jsme se naprosto nenásilně dostali s mým čtyřletým synem k příběhu Nicolase Wintona a ke knize *Nicky a Věra* od Petra Síse, která může i malým dětem nabídnout důležitá témata k diskuzi.

Z odborné literatury se teď chystám na knihu *Theatre of the Lost and Found: Drama Education with Marginalised Youth* od Sharone Coyne z Velké Británie. Sharone v ní popisuje svoji práci v organizaci Vita Nova a svůj projekt „Penwithen Boys“, který využil dramatickou výchovu jako intervenci v kritickém období dospívání účastníků s kriminální zkušeností. Ukazuje v ní přínosy dramaticko-výchovné práce nejen v průběhu projektu, ale také z hlediska dlouhodobé perspektivy. A je také o síle nepředsudčného přístupu k lidem.

Letos se pracuje na revizi RVP pro ZUŠ. Kdybyste měla tu moc, o co byste dramatickou výchovu ráda obohatila? A o co by naopak neměla přijít?

Myslím, že dramatická výchova by neměla přijít o vědomí divadelnosti a oborovou svébytnost. Zároveň by si měla uchovat otevřenost k využívání dramatické výchovy v různých kontextech. A obohatit by se mohla o další výzkumy a zahraniční inspirace, protože toho není nikdy dost.

Kdyby byl stres bytostí, jak by podle vás vypadal? Popište ho.

Stres je mlhová bytost s hlavou a rukama. Dokáže se natahovat, zmenšovat a různě vás obtáčet podle toho, jak moc vás potřebuje mít ve své moci. Má rozčuchané vlasy a dokáže měnit barvy. Ale když si uvědomíte, že je jen z mlhy, dokážete jím projít a nechat ho daleko za sebou.

Ptal se Josef Pekárek

VČERA JSME VIDĚLI...

... na semináři C

... na semináři C

... na semináři C

VEČER NA TÉMA...

Pavel Skála se ujal letos již potřetí moderování Večera na téma **Hledání cesty inscenace s dětským souborem**. Pro bezmála 40 příchozích si do Fabriky pozval 4 hosty: Václavu Makovcovou, Báru Gréeovou, Michala Stona a Petru Severinovou. Zástupci ze ZŠ, ZUŠ i SŠ sdíleli své zkušenosti s procesem tvorby. Kromě zkušeností o tom, kdy a jak začít, se pedagogové dostali i k tématu odmítnutí rozpracovaného tématu žáky či k oblíbeným metodám: deník postav, hra na téma, zástupná rekvizita, herecké partitury, ba přestávka (jako metoda odstupu a volnosti). Všichni se shodli, že na procesu mají rádi ono dobrodružství a hledání, které společně zažívají s dětmi, ale i nevyčerpatelnou inspiraci nebo právě soudružnost a možnou zastupitelnost.

JP

VČERA JSME VIDĚLI...

... na dětském diskusním klubu

... na dětském diskusním klubu

SEŠLO SE...

Oku pravidelného čtenáře Deníku Dětské scény dozajista neuniklo naše letošní téma. Pokud se však mezi čtenáři nachází nějaký hříšník, který Deník letos ještě nečetl a dnes ho zrovna náhodou otevřel na této straně, tak letošním tématem je STRES.

STRES je věcí nám naprosto přirozenou a jako lidstvo odjakživa hledáme cesty, jak s ním naložit. Hitem posledních let, dozajista podpořeným jistou sociální sítí s videi krátké stopáže, se staly antistresové hračky. Taková antistresová hračka sází primárně na myšlenku, že příjemné taktilní podněty aktivací mechanoreceptorů podporují parasympatickou regulaci organismu a přispívají ke snížení fyziologické stresové reakce, zkrátka fungují na základě šmatlání na příjemné povrchy. Co ale dělat, když takovou hračku zrovna nemáte v kapse? Je to sice hypotetická situace, ale přeci jen. Napadlo mě se prostě zeptat. Na cestě z Fabriky do stodoly se mi podařilo zastavit pár nešťastníků s otázkou, zda disponují doporučením na materiál ve Svitavách, na který stojí za to si sáhnout. Získané podněty jsem pro vás poté podrobil důkladnému zkoumání.

Ester a Johy jsem zastavil na mostku přes vyschlý potok. Dle jejich slov hmatové upokojení nenalezneme nikde jinde než v kašně se sochou draka. Konkrétně pak na dně žlábků uhlazených vodou, jejichž povrch postupně hrubne a ve spodní části fontány je doplněn o větší kameny. Anna, kterou jsem zastihl u schodů Fabriky, mě naopak odkázala na výlohu prodejny kebabu v blízkosti právě onoho dračího vodního díla. Dle jejich slov byla dnes svědkem obrazu, kdy po zaměstnanci této provozovny opřeném o výlohu vyžadoval náhodný kolemjdoucí finanční hotovost. Dotykem pak prý nahmatáme naprosto unikátní mastný genius loci. Předmětem posledního doporučení, které jsem se rozhodl zahrnout do svého zkoumání, byla rostlina, kterou jsem vyhodnotil jako exemplář loubince

trojlaločného, který stojí, obepínaje zeď budovy, naproti vchodu do Fabriky.

Závěry mého zkoumání jsou následující:

V pokročilé hodině večerní byla voda v kašně sice mírně studená, to však neubralo hluboce uspokojivému hmatovému zážitku na intenzitě. Jedinou mou výtkou jsou drobné kamínky, které snižují jemnost vodních žlábků. Tip pro fajnšmekry je využití žlábků vzdálenějších, očekávaný prožitek je pak ještě intenzivnější.

Výlohu kebabu bych bezesporu klasifikoval jako výsostně labužnický zážitek, jako drobnou překážku nicméně vnímám odsluhu bistra. Nejsem totiž schopen odhadnout případnou reakci zaměstnanců, pokud by se zvedla frekvence osob osahávajících jejich výlohu.

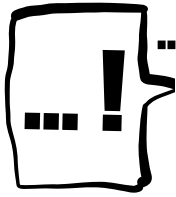
Posledním testovaným subjektem byl Parthenocissus tricuspidata před budovou Fabriky, zde míru hmatového upokojení do značné míry ovlivňuje směr, kterým dotyk provádíte. Jako nejspokojivější způsob jsem vyhodnotil směr proti směru růstu s menším přitlakem. Tento způsob dotyku Vám zaručí neopakovatelnou kombinaci šimrání a škrabkání.

Během veřejné ankety jsem obdržel ještě několik bonusových doporučení, jež jsem z důvodu, že na tento text nemám celou stranu, explicitně nekomentoval. Nicméně Vám dozajista doporučuji také vyzkoušet kravaty ve svitavských sekáčích, texturu budov na náměstí, stoly v Coolné a stěny ve stodole.

Doufám, že všichni šťastlivci, kteří tento pochybný žurnalistický pokus dočetli až sem, jsou nyní vybaveni proti jakékoli formě stresu, která by je mohla ve Svitavách potkat.

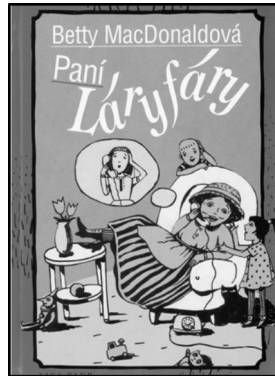
vm

TÉMA ČÍSLA...

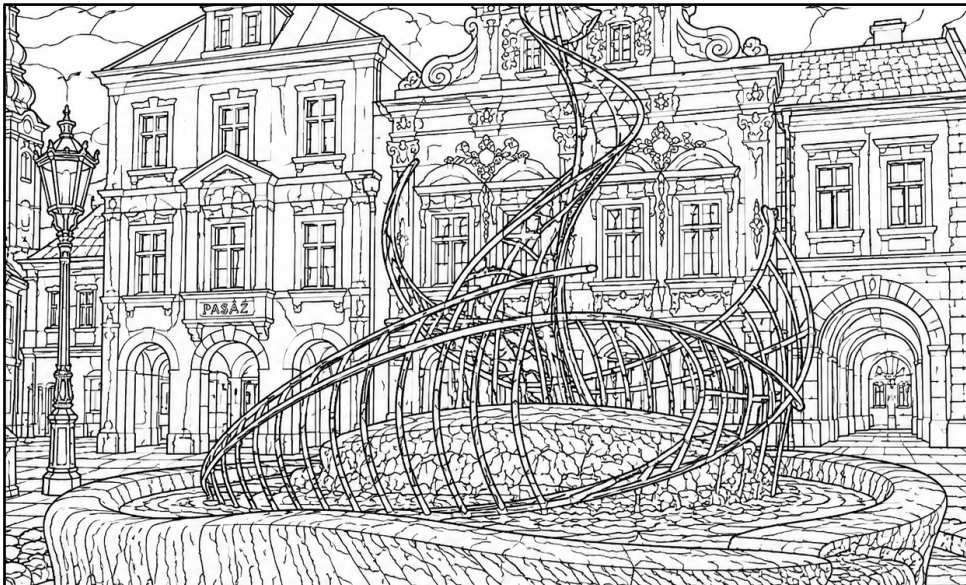

... ANTISTRESOVÁ LITERATURA

Hlavní postavou stejnojmenné knížky je *Paní Láryfáry* (autorka Betty MacDonald). Je docela maličká a na zádech má hrb. Když se jí všechny děti ptají, na co ho má, odpoví, že v něm nosí svá kouzla a čary. Žije v domku spolu se svým psem Darebou a kočkou Ťapkou. Domek má postavený vzhůru nohama, proto je tam velká legrace. Děti tam moc rádi chodí, hrát si a popovídat s paní Láryfáry. Paní Láryfáry také pomáhá rodičům léčit „nemoci“ jejich dětí. To jí zavolá třeba paní Tomková, že jejich Jarda si vůbec neuklízí pokoj. Paní Láryfáry jí dá kouzelnou radu, jak takovou nemoc zvanou čurbesajda, léčit. Jindy k radě přidá i kouzelnou pilulku. A že už vyléčila nemoci, třeba: lakomici, nimravku, hádavku, žalobajdu a spoustu dalších. S paní Láryfáry se v městečku rozhodně nenudí.

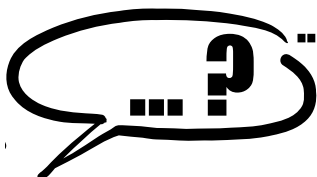
... ANTISTRESOVÉ OMALOVÁNKY

Kolem této kašny účastníci Dětské scény chodí velmi často. Fontána - života s kovovým vodotryskem a spirálovitě odtékající vodou. Původně v této části města stávala podle městské kroniky kašna, která bývala druhým veřejným zdrojem pitné vody. Novodobá kašna vznikla začátkem 20. století.

redaktor Tomáš

HÁDEJ, KDO JSEM...

... OSOBNOSTI SVITAV

Narodil jsem se ve Svitavách v době, kdy zde vedle sebe žili Češi, Němci i Židé. Od mládí jsem měl pověst dobrodruha, miloval jsem rychlé motocykly, společnost a ne vždy jsem se vydával tou nejsprávnější cestou. Můj život byl plný rozporů a rozhodnutí, na která není jednoduché najít jednoznačný pohled. Během druhé světové války jsem však stál před volbou, která změnila život více než tisícovce lidí. Díky své továrně, kontaktům i odvaze jsem dokázal zachránit své zaměstnance před smrtí v koncentračních táborech. Po válce jsem už podobný úspěch nikdy nenašel, ale ti, kterým jsem pomohl přežít, na mě nezapomněli. Jistě už víš kdo jsem, pokud ne, odpověď najdeš na poslední straně.

VČERA JSME VIDĚLI...

... moderátorku Ivanu

... ve farní stodole

um

... Ecstatic dance ve stodole

... OČIMA LEKTORŮ O 3. BLOKU

TO SE MŮŽE STÁT KAŽDÉMU ?!. (ved. Václava Makovcová a Jana Barnová) *Tři boty, ZŠ a MŠ Třebotov*

Jako každý rok se po představení třebotovského souboru všichni ptáme: „Jak to dělají?“ Jaká je ta metoda, která přivede dvacet dětí na velké jeviště tak, že se orientují, jsou slyšet, je jim rozumět, předají každou situaci, vtip a pointu. Jak se stane, že jsou ve svém věku schopné jednat tělem i slovem, přesně na sebe navazovat, vzájemně se cítit. Jak je možné, že projevují tak intenzivní vztah k látce, že v každém jejich slově zaznívá přesný postoj k situaci? A vůbec, kde je zdroj jejich základního nastavení - průběžné připravenosti, soustředění a zároveň intenzivní radosti ze hry?

Letos za všechny musíme vyzdvihnout anekdotu o zoubcích: Rychlý sled překvapivých nápadů a objevných řešení, souhra i projev individuality, ale hlavně nevidaná práce se zkratkou a gradací, kdy zoubky postupně vypadávají.

Uvědomujeme si, že tvaru pomáhá pečlivá struktura, živý hudební doprovod a práce s rytmem, vidíme pevnou oporu v přehledných úkolech, jasně postavených situacích, důmyslnou práci s repeticí, zkratkou, pozornost k detailu, vidíme vkus ve výtvarném gestu... Přesto však tušíme, že to není všechno, že mají vedoucí souboru ještě nějaké kouzlo, trik pro práci s dětmi, který před námi stále tají.

PŘED USNUTÍM (ved. Magdaléna Gracerová Chrzová) *Dismanův rozhlasový dětský soubor, Český rozhlas, Praha*

Inscenace Před usnutím nás pozvala do něžného a kultivovaného světa hudby a poezie. Verše Františka Halase se potkaly s krásnými, přímo hitovými melodiemi, živým hudebním doprovodem a disponovaným souborem.

Tvůrci však zůstali někde na půli cesty. Nedošli do potřebné hloubky Halasovy poezie a nemohli nás tam tak vzít s sebou. Mohl k tomu přispět nehostinný prostor, nebo výměna několika dětí z původního obsazení. Zdá se ale, že svou roli hrála také nedostatečně vybudovaná struktura a absence jednotícího tématu. Chyběla hra se specifickou obrazností, s jevištní metaforou, nápaditější práce s proměnou rekvizity. Bylo zvláštní, že básničky nedostaly vlastně často možnost dostatečně zaznít, diváci neměli šanci vytvořit si vlastní představu ani se navázat na představu dětí. Jevištní jednání zůstávalo v obecné či ilustrativní rovině. Zároveň je však třeba zdůraznit, že děti působily na jevišti klidně, přirozeně a uvolněně. Nebyly nikam tlačeny, nepitvořily se, nic uměle nevyráběly. Ve světě, který se svou vedoucí vytvořily, jim bylo dobře. A to se rozhodně počítá.

ZABIJU STREJDU ALANA (ved. Michal Ston) *Malinky linky konvalinky, Soukromá ZUŠ Trnka, Plzeň*

Kniha Klub mrtvých otců je postavena na půdorysu Shakespearovy tragédie, z Hamleta však dělá jedenáctiletého chlapce a zasazuje děj do neutěšeného „nízkého“ prostředí mezi hospodu a autodílnu. Je to předloha rozsáhlá, ale díky struktuře tragédie vlastně dramaturgizaci do značné míry přátelská. Přesto museli inscenátoři udělat razantní úpravy. Odvrhli mnoho postav i dějů, zanechali základní zápletku, některé myšlenky a svébytné komentáře hlavního hrdiny a (často drsný) humor. V závěru dobře zaklenuli téma, které pro sebe našli jako ústřední. To samo o sobě není vůbec samozřejmá práce a je třeba ji ocenit.

Zásadní je však originální forma, kterou pro svou dramaturgizaci zvolili. Nabízí důmyslnou metodu průběžného předávání rolí mezi všemi členy souboru. Někdy se role mění po situacích, jindy po větách. Forma je to osvěžující, překvapivá a - a to je v práci s předlohou tohoto typu zásadní - pomáhá mladým hercům překlenout většinu emocionálně vypjatých scén (až na úplně výjimky) bez vydírání a falešné exprese.

Princip je otevřený do té míry, že vůbec nehraje roli pohlaví herců. Dívky hrají muže a obráceně, aniž by to inscenace jakkoliv komentovala. Během chvíle se tento princip stane zcela přirozeným, není komický ani nepřekážá. Sděluje zkrátka potřebu souboru převyprávět příběh, který se jich všech nějak dotýká.

Inscenace je v souladu s předlohou drsná, nebere si servítky, žongluje s tématem smrti. Dělá to však od začátku jako hru s motivy Shakespearovy tragédie, nezastírá svou modelovost, je komentářem a soubor si je toho dobře vědom. Tvůrci nevytvářejí iluzi reality. Vědí dobře o čem a s čím si hrají, rozumí humoru i z jejich pohledu klíčovými tématům.

Zdánlivý pokus o jakousi teenagerskou coolnes se tak stává sdělnou výpovědí o hledání pravdy a možnostech orientace ve složitém světě a je pro mladé divadlo rozhodně inspirativní.

PECCATUM PARVUM ANEB NAPRAVOVÁNÍ OMYLŮ (ved. Monika Jelínková a Marcela Plíhalová) *Kocouři, Lužánky – SVČ Brno*

Když v osmdesát let staré literatuře naleznete dnešek. Když humor z doby, kterou jste nezažili, vypovídá o tom, co prožíváte právě teď.

Brněnský soubor začal pracovat s texty Daniila Charmse, jejich prostřednictvím se ale dostával k dalším materiálům a tématům souvisejícím s básníkovou domovinou. Prostřednictvím výsledné montáže se tvůrcům daří komunikovat nejen svůj vztah k autorovi a jeho dílu, ale také vlastní zcela současné pocity, které v nich vzbuzuje situace dnešního Ruska. Síla jejich komunikace spočívá právě v tom, že se jim podařilo zprostředkovat specifické prolínání až zmatení, které tyto pocity vykazují: pobavení, výsměch, zhnusení, zvláštní druh fascinace, strach či vážný pocit ohrožení... a to vše naráz. V souladu s tím se potom naše divácká radost nad svébytnou prací s poezií mísí s hrůzou nad obsahem výpovědi.

Dílo má několik zásadních kvalit: Nezneužívá ani neznásilňuje literaturu, ale pečlivě předává její objevený obsah a význam a rozehrává je dále v jevištních obrazech a metaforách. Má promyšlenou strukturu, která pevně váže nesourodý materiál ústředním tématem: pracuje s důraznými střihy, průběžnými motivy, srozumitelným prolínáním rovin a dějů a novou kvalitou vycházející z jejich kombinace. Až do samého (velmi silného) konce překvapuje novými nápady. Je postavena na obrovské energii a vědomé práci s jakousi popovou levností a překračováním míry. Má všechny znaky jasně artikulované souborové výpovědi, které všichni členové rozumějí a stojí za ní. To vše, myslím, přesně od teenagerského divadla chceme.

Anna Hrnečková

ZEPTALI JSME SE...

... NA DIVÁCKÉ DOJMY Z 3. BLOKU

TO SE MŮŽE STÁT KAŽDÉMU?!

Annemari Utamala

Líbilo se mi, jak spolupracovali. Nerozumím slovům, ale cítím, kolik dávají energie do dialogů. Měli krásnou scénu, barevné stoličky divadlu dávali dobrý rytmus. Tím se dostáváme k hudbě, která byla trefná. Užila jsem si to.

Boženka (17)

Mně se líbila autenticity, detaily, hudební doprovod i to, že jsme mohli vidět proces přestavby.

Thea (9)

Líbila se mi pohádka o těch zubech. Líbilo se mi, jak spolupracovali a mluvili nahlas, i když jsou tak malí.

PŘED USNUTÍM

Pavel (18)

Líbila se mi ta sehranost a fascinovalo mě, kolik si museli zapamatovat textu a motivů.

Štěpán (10)

Mně se líbilo, že malé děti zpracovávaly poezii, ukázaly divákům, že je to taková ozdoba představení a líbila se mi taky práce se světlem.

Tomáš

Bylo to ve stejný energii hodně dlouhou dobu a tím to na mě bylo dlouhý, možná bych uvítal změnu temporytmu. Jak to mělo ty spinkací motivy tak se mi občas chtělo trochu spát.

ZABIJU STREJDU ALANA

Skupina Liberec

Mnoho scén tam bylo navíc. Také jsme si říkali, jestli byl potřeba ten mikrofon, ale

měli výborné předání kostýmů a s tím i rolí. Bylo vidět, že je to bavilo. Vyděsil nás nůž. Byl z toho cítit Hamlet i trochu styl filmu, ale také zlepšení od minulého roku.

Děti Milý Dé

Pobavilo mě, když jedna postava začala pít a potom věřit v Boha. Bylo zajímavé střídání herců v rolích. To bylo těžké, ale oni to dokázali. Taký nás v některých chvílích rušil smích diváků na místech, kde jsme se my nesmáli.

PECCATUM PARVUM ANEB NAPRAVOVÁNÍ OMYLŮ

Pepa

Skvělý kabaretní styl vyprávění, práce se světlem, energie na pódiu, výrazná kolážovitost a základem toho všeho byly básně. Brno má vždy ta vystoupení alternativní a politická.

Maya (13)

Pro mě to byl chaos na jevišti, bylo tam hodně příběhových linek. Někdy na jevišti probíhala akce, ale i promluva zároveň, takže ke mně nedošlo jejich sdělení. Ale líbila se mi tam energie jednotlivých herců.

Verča (14)

Přišlo mi, že některé písničky tam byly od věci. Ale jejich tanec byl super.

Ivana

Wow! Vyhledám si autora a něco si od něj určitě přečtu!

Aneta (17)

Líbilo se mi to, po tom co jsem viděla před tím. Naplnila mě energie těch herců, ten začátek byl skvělý překvapení. Líbila se mi práce s baterkou. Bylo to hodně kreativní.

ms, tv, et, vm

VČERA JSME VIDĚLI...

Před usnutím

Zabiju strejdu Alana

NAHLÉDLI JSME...

... DO DĚTSKÉHO DISKUSNÍHO KLUBU

Dnešního dětského diskusního klubu se ujaly Johana s Emou, studentky z DAMU. Prvním rozebraným dílem se stala hra **To se může stát každému?!**. Děti všech věkových skupin Dětské scény se procházely po prostoru a měly se zamyslet, jakou věc by rády viděly ožvlout. Padla slova jako oheň, židle nebo tráva. Hry **Před usnutím** se týkaly živé obrazy snové krajiny, které si měly děti v osmi skupinách vytvořit. Ostatní skupiny pak hádaly, co všechno se v jednotlivých krajinách nachází. Ke hře **Zabiju strejdu Alana** si Johana s Emou připravily otázky, na které měly děti odpovídat na pomyslné škále mezi zmi místnosti. „Zvládli jste někdy vyjádřit svůj názor, i když šel proti většině?“ zazněla první otázka a většina diskutujících se

objevila u stěny označující Ano. „Vykonali jste někdy oprávněnou pomstu?“ To už byla většina účastníků na holičkách. NEJISTOTA je donutila postavit se na střed s myšlenkou Nevím. Posledním představením bylo **Peccatum parvum aneb napravování omylů**. Po tom, co všechny děti vstaly, je Johana s Emou zatlačily do kouta. Takzvaná hra na Tramvaj. Po propuštění diskutujících se začalo mluvit o pocitech, zazněly slova jako STÍSNĚNÍ, NEPŘÍJEMNOST, STRACH a ÚZKOST. Po každé aktivitě se o daném díle rozvedla malá debata. Zaznělo nespočet pochval a ocenění a dětský diskusní klub za pondělí mohl být ukončen.

Za NAPJATÉHO přebíhání od propisky ke hrám napsala ET

Peccatum parvum aneb napravování omylů

VČERA JSME VIDĚLI...

To se může stát každému?!

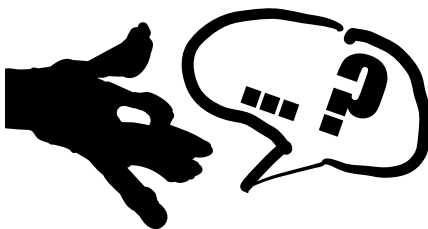

Před usnutím

Zabiju strejdu Alana

ZAPSALI JSME...

... Z VEŘEJNÉ DISKUSE O 3. BLOKU

TO SE MŮŽE STÁT KAŽDĚMU?!, TŘI BOTY, ŽS A MŠ TŘEBOTOV

Diskuse k inscenaci se od začátku nesla v duchu ocenění společné práce celého souboru. Diváci vyzdvihovali především hravost, souhru na jevišti, hlasovou vybavenost i vizuální stránku. Pozitivní ohlasy získala také práce se scénografií, akordeonem držícím temporytmus a téma, které dle diskutujících vycházelo přímo ze světa dětí. Velká část diskuse se následně věnovala otázce, proč děti na jevišti působily tak svobodně a přirozeně. Emilie Zámečníková označila inscenaci za ukázkou velmi kvalitní pedagogické práce, kterou spatřovala nejen ve výběru textu přijatého dětmi, ale především v jasně vystavěných situacích. Každý herec podle ní věděl, proč na jevišti je a co je jeho úkolem. Právě tyto mantinely jim umožňovaly skutečně jednat. Michaela Homolová doplnila, že žádné z dětí nepůsobilo jako „plonkové“, protože všichni byli součástí společného celku. Aleš Bergman navázal prací s tělem a gestem, kdy pohyb nebyl pouze ilustrací, ale impulsem pro další herecké jednání. Viktorie Čermáková na závěr vyzdvihla přítomnost vedoucí souboru, která pro děti tvořila klidný bod bezpečí, aniž by na ní musely být závislé.

um

PŘED USNUTÍM, DISMANŮV ROZHLASOVÝ DĚTSKÝ SOUBOR, ČESKÝ ROZHLAS, PRAHA

Na diskusi ve stodole přišla řeč i na vystoupení DRDS inspirované básněmi Františka Halase. Diváci na začátku diskuse ocenili velmi srozumitelný projev, použití polštářů a funkčních lampiček jako rekvizit. Pochválen byl také hudební doprovod na kytaru a violoncello i pohyb dětí na jevišti. Na druhé straně bylo poukázáno na to, že projev dětí nebyl tak přirozený jako v jiných představeních a že zde byla více cítit režijní ruka. Je však důležité zmínit, že debata se vedla o dnešní druhé repríze, kterou soubor ten den odehrál. První vystoupení, které debatující diváci neviděli, se neslo v duchu nižší energie i hlasitosti. Odpoledne se souboru podařilo vzchopit a zlepšit jak hlasitost, tak celkovou energii. Mnohem zásadnější nejasností se však ukázal samotný vývoj představení. Jestli od okamžiku, kdy začalo, i někam směřovalo, nebo se jednalo jen o pásmo básní? Jestli děti chápaly téma i to, co se snaží divákům předat? Tak či tak bylo závěrem velmi oceněno, že si soubor zvolil jako téma právě poezii, a navíc lyrickou, což není ani tak časté, a už vůbec ne lehké.

TV

ZABIJU STREJDU ALANA, MALINKY LINKY KONVALINKY, SOUKROMÁ ŽUŠ TRNKA, PLZEŇ

Kolem hry se ve stodole rozvedly debaty zahrnující mnoho faktorů. Jedním z nich bylo prohazování rolí, kdy to někomu přišlo jako velmi šikovný a dětmi propracovaný akt. Jiným to připadalo matoucí a nedokázali udržet krok s dějem a zároveň sledovat, kdo je kdo. Někteří vypíchlí, že každý hrál danou postavu jinak a kdyby nebylo stejných prvků oblečení, nešlo by se v nich vyznat. Další velmi výraznou otázkou se stalo, je-li vhodné, aby divadlo s takovým tématem hráli děti (dospívající)? Na to Aleš Bergman zmínil, že už představa zjištění, že nemusím poslouchat ducha někoho, kdo mi dříve připadal důvěryhodným, je velmi silná a mladí by se s ní měli setkávat. Viktorie Čermáková pokračovala tématem STRAŠNÁ svoboda. Její hlavní myšlenkou bylo, že si nakonec musíme se vším poradit sami. Tvrdila, že v tomto věku je jádro toho, že jsem a vždycky budu na všechno sám, velmi klíčové téma. Někteří debatující stále tvrdili, že kdyby to bylo divadlo hrané dospělými pro dospělé, mohlo by mnohem lépe vyniknout vypointování a zvýraznění typizace určitých rolí. Spousta diváků stála za tím, že jim motivace díla není jasná - má to být karikatura postav, předání příběhu, nebo postoj herců k předanému?

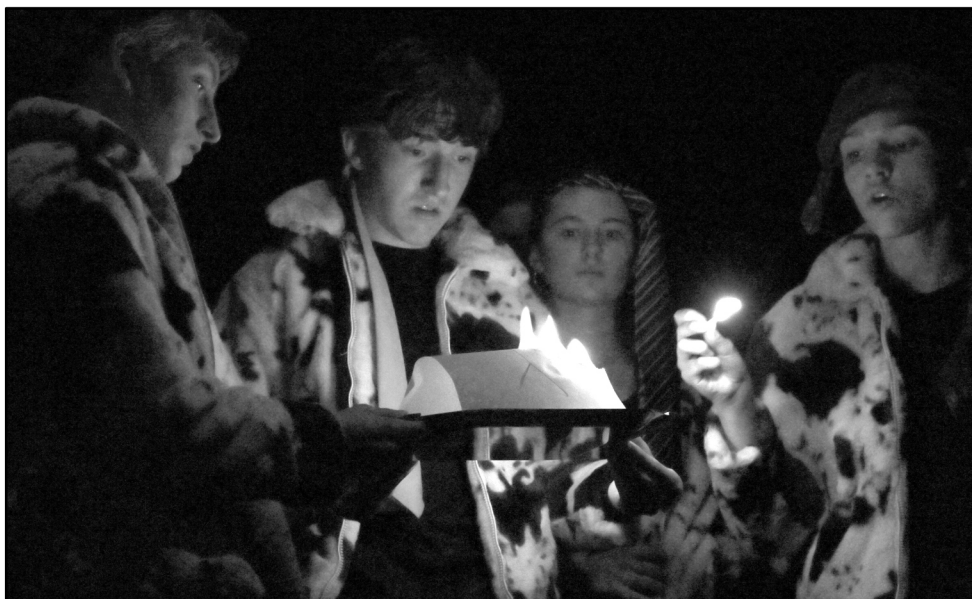
et

PECCATUM PARVUM ANEB NAPRAVOVÁNÍ OMYLŮ, KOCOŮŘI, LUŽÁNKY – SVĚ BRNO

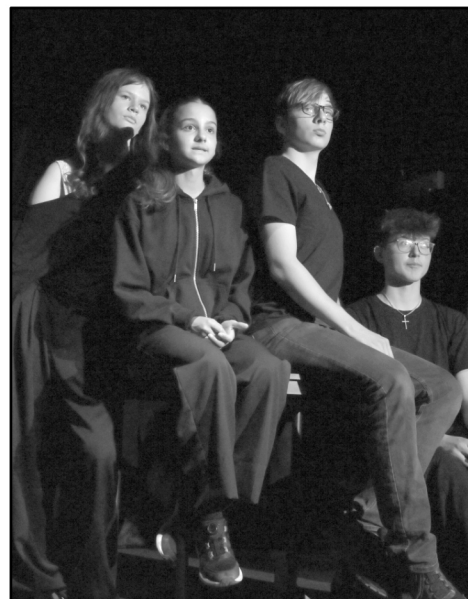
Kvůli předchozí bohaté diskusi nezbylo už tolik času na dojmy z této inscenace. Přesto studenti ocenili aktuálnost výběru osobnosti Charmse v současném kontextu, postoj akterů k tématu, pohybovou složku či výraznou metaforičnost (mouchy...), jakož i komické situace pro odlehčení (vnějšková bezstarostnost zakrývající tyranii v pozadí). Co diskutující zarazilo nebo nad čím si kladli otázky, bylo následující: odkrytí holých stěn a zázemí jeviště, rozdílnost energií herců, explicitnost (má být použito jméno Putina?), dramatické řazení a výběr jednotlivých obrazů nebo pro někoho nastavovaný konec s taneční choreografií před koncem. Michaela Homolová pojmenovala hlavní téma inscenace pojmem mizení, což se dramaturgicky umně propojilo v pohádce, historii i současnosti. Rovněž ocenila múzičnost souboru jako podstatu komunikace. Viktorie Čermáková doplnila svůj postřeh ke kostýmům, které svou strakatostí evokovaly stádo (pro jiné maskáče).

JP

VČERA JSME VIDĚLI...

Peccatum parvum aneb napravování omylů

Zabiju strejdu Alana

To se může stát každému?!

Peccatum parvum aneb napravování omylů

Před usnutím

To se může stát každému?!

21 TVÁŘÍ STRESU

Umělá inteligence nám pomohla zobrazit popisy STRESŮ všech lektorů a lektorek Dětské scény. Přiřaďte si sami...

DNES HRAJÍ...

... tajMOSTi, Bramboračky, ZUŠ F. L. Gassmanna, Most

Jak vznikl název vašeho souboru?

Štěpa: Jó, podle našeho prvního představení o Brambůrkovi. Vymyslel ho Kiki. Málokdo ví, že máme ještě i příjmení. Jmenujeme se Bramboračky příjmením Bílí tygřici. To protože jsme se nemohli

dohodnout, jestli budeme Bramboračky nebo Bílí tygřici.

Proč jste se pustili do inscenování zvolené předlohy?

Ester: Protože minulý rok jsme se ve Svitavách inspirovali představením, které

bylo o městě, ze kterého soubor pocházel. Barunka: Chtěli jsme ukázat lidem, že Most není fujtajbl. Štěpa: A abychom lidem ukázali... Ester a Štěpa: ...tu naši hezkou historii. Ester: Platíš mi kolu, Štěpo.

Jak pracujete s trémou a stresem před nebo během představení?

Barunka: Já moc trému nemám. Adri: Hraju si s rukama. Luky: Já hodně piju před představením. Ester: Před představením skáče. Adri: Vyklepáváme trému pryč. Barunka: A dáváme si pozdrav. Štěpa: Já se hecnu.

Máte nějaký talisman nebo zvyk, který vám přináší při hraní štěstí?

Štěpa: Já si zpívám před představením. Jdi za štěstím. Barunka: A děláme náš pozdrav, to je už takovej zvyk.

Jak často a pro koho inscenaci hrajete?

Štěpa: Pro rodiče, pro diváky a pro potěšení. Já miluju, když se ty lidi smějou. Adri: Zatím jsme ji hráli dvakrát. Ester: A ve Svitavách to bude potřetí, počtvrtý a popátý.

Napište 5 klíčových slov o vaší inscenaci.

Kostel. Jezero. Starý Most. Historie. Tadaadá. A co Zahražany?

Ptala se Markéta Somolová

DNES HRAJÍ...**... Příběhy soudce Óoky, Dramatický kroužek ZŠ Železnická, Jičín****Jak vznikl název vašeho souboru?**

Název soubor vznikl jako provizorní označení, které jsme původně chtěli (pokud při divadle vydržíme) nahradit plnohodnotným názvem. Během času jsme však usoudili, že není dobré už zavedenou značku měnit, a tak jsme zůstali u původního názvu.

Proč jste se pustili do inscenování zvolené předlohy?

Vzhledem k velkému počtu členů souboru jsme z praktických důvodů uvítali možnost sestavit představení ze tří příběhů, které jsme mohli nacvičovat i odděleně. A příběhy soudce Óoky vyprávějí o moudrosti a spravedlnosti, což jsou hodnoty, které je třeba připomínat a ctít v jakékoliv době, tu naši nevyjímaje.

Jak pracujete s trémou a stresem před nebo během představení?

Tak to asi prožívá každý po svém. Před každým představením dodržujeme zavedené rituály a popřejeme si „zlom vaz“, a pak už je to na každém herci. A myslím, že to všichni zvládají na jedničku.

Máte nějaký talisman nebo zvyk,

který vám přináší při hraní štěstí?

Když jsme hráli ve Svitavách poprvé, bylo to tuším v roce 2014, děti v rámci kovářské dílny vyrobily kovový „roh“. Od této doby se tento „roh“ stal naším talismanem a před každou premiérou a každým významným vystoupením se ho musí všichni členové souboru dotknout. A věřte nebo nevěřte, zatím vždy fungoval bezvadně.

Jak často a pro koho inscenaci hrajete?

Letos jsme se hráli 8 repríz,

vystupujeme na Dětské scéně, máme slavnostní premiéru pro veřejnost, několik představení pro naši školu, účastnili jsme se přehlídky „Hronovské hádče“ a naposledy jsme hráli dvě představení na Zahradní slavnosti naší školy, která byla také určena pro veřejnost.

Napište 5 klíčových slov o vaší inscenaci.

Japonsko, pentatonika, rytmus, obřad, spravedlnost.

Ptala se Markéta Somolová

DNES HRAJÍ...**... Anička a proutěný kufř, Děti Míly Dé, Masarykova univerzita, Univerzitní centrum Telč****Jak vznikl název vašeho souboru?**

Název soubor souvisí s malíčkou Mílou Doleželovou, která má v Telči expozici a která tu bydlela a tvořila. Se vznikem expozice totiž souvisí vybudování pohybově-dramatického ateliéru a následně založení našeho dramaťáku. Paradoxem je, že sama Míla žádné děti mít nemohla.

Proč jste se pustili do inscenování zvolené předlohy?

Letos je to 100 let od narození Miloše Macourka. Naším záměrem bylo připravit účastníkům Noci s Andersenem, kromě čtení povídek Miloše Macourka, také divadelní zpestření, a tak jsme zdramatizovali jeho povídku Makaróny jdou na procházku. V ní nacházíme stále mnoho možností pro hravost, mnoho variant pro stále se měnící počty herců a jemný humor s dávkou životního povzbuzení.

Jak pracujete s trémou a stresem před nebo během představení?

Před představením se rozříkáváme Strašidelným rozpočítávadlem, kde vždycky někdo jako umře. Prostě na trému není čas. Během představení si mají čekající herci mačkat bod na ruce mezi palcem a ukazovákem.

Máte nějaký talisman nebo zvyk, který vám přináší při hraní štěstí?

Hlavně se nehádat.

Jak často a pro koho inscenaci hrajete?

Inscenaci jsme hráli pro rodiče, na Noci s Andersenem, na krajské přehlídce ARTEple a pak 4x pro třídy a školky dětí, které v inscenaci hrají. Tyto reprízy jsme spojili i s výtvarně-literárním výukovým

programem - Miloš Macourek 100 let od narození.

Napište 5 klíčových slov o vaší inscenaci.

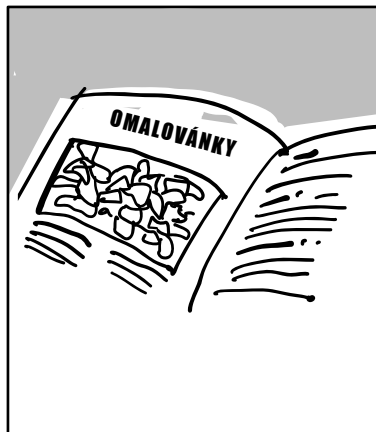
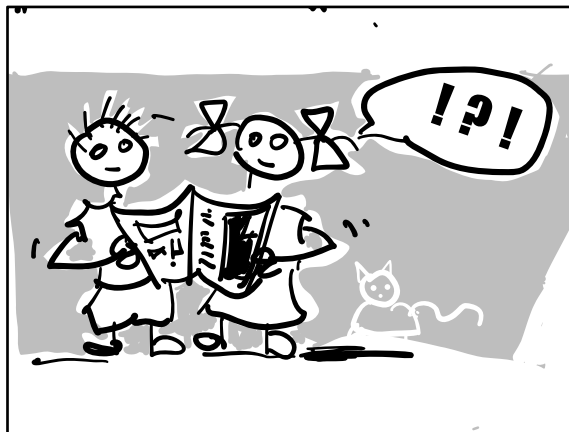
Nuda, osamělost, fantazie, makaróny, rošťárna.

Ptala se Markéta Somolová

KOMIKS

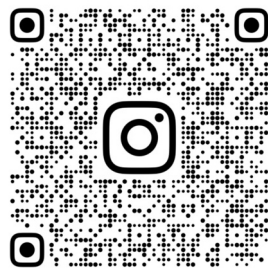
OMALOVÁNKY

PK 2026

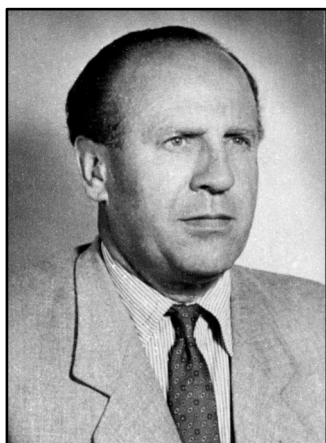
DENÍK DĚTSKÉ SCÉNY NA WEBU - DRAMA.CZ/DS

INSTAGRAM

@DETSKA_SCENA_SVITAVY

ODPOVĚĎ

Oskar Schindler

PROGRAM DĚTSKÉ SCÉNY

ÚTERÝ 16. ČERVNA

8.30–12.30	semináře ABC	Fka
8.30–12.00	programy pro děti ze souborů	
9.30–10.50	4. blok přehlídky – vystoupení pro veřejnost	
14.00–15.20	4. blok přehlídky – vystoupení pro účastníky Dětské scény	
	Příběhy soudce Óoky, Dramatický kroužek ZŠ Železnická, Jičín	Fka
skupina A	tajMOSTi, Bramboračky, ZUŠ F. L. Gassmanna, Most	Trám
	Anička a proutěný kufr, Děti Míly Dé, Masarykova univerzita, Univerzitní centrum Telč	Tyjátr
skupina B	Anička a proutěný kufr, Děti Míly Dé, Masarykova univerzita, Univerzitní centrum Telč	Tyjátr
	tajMOSTi, Bramboračky, ZUŠ F. L. Gassmanna, Most	Trám
16.15–17.00	diskuse lektorského sboru s vedoucími souborů vystupujících ve 4. bloku	Fka-3. p.
16.15–17.30	dětský diskusní klub	Fka-aula
17.15–18.45	veřejná diskuse o představeních 4. bloku	stodola
19.30 a 20.45	Ztracený svět, Bažantova loutkářská družina, Poniklá	Trám
Fka	Fabrika Svitavy	
Trám	Divadlo Trám	
Tyjátr	Alternativní klub Tyjátr	
stodola	farní stodola svitavské římskokatolické farnosti	

DENÍK DĚTSKÉ SCÉNY - ČÍSLO 4.

Redakce: Josef Pekárek (šéfredaktor), Markéta Somolová, Tomáš Větrovský, Vojtěch Matějčíka, Emílie Tomášková, Pavel Kocych (grafika a sazba) a Ivo Mičkal (foto). E-mail: denikdetskesceny@gmail.com. Tisk: DTP centrum Svitavy. Redakce sídlí ve 3. podlaží Fabriky Svitavy. Neprošlo jazykovou korekturou.

Uzávěrka čísla 4. - 15. června 2026 v 21:55. Náklad 100 ks.